

- N.B. :** (1) All questions are compulsory.
(2) Figures to the right indicate full marks.
(3) Write relevant case laws wherever necessary.

1. Answer the following in not more than two sentences :

- (a) What is meant by Trespass ab-initio?
- (b) Define Slander.
- (c) Define 'Vis major'.
- (d) What are exemplary damages?
- (e) What is false imprisonment?
- (f) What is Appropriate laboratory?
- (g) Which are the two maxims on which the principle of vicarious liability is based.
- (h) Explain scienter rule.
- (i) Define the term Restrictive trade practice under Consumer Protection Act, 1986.
- (j) Define the term 'Manufacturer' under Consumer Protection Act, 1986.

2. Short notes (any four) :

- (a) Assault and Battery
- (b) Libel
- (c) Unfair trade practice
- (d) Volenti non fit injuria
- (e) Wagon Mound case
- (f) Consumer Protection Council.

3. Solve (any two) :

- (a) A child of five years throws a stone and breaks the window of a Mercedes car.
 - (i) Is the child liable in torts? Give reasons.
 - (ii) Are the parents of the child liable? Give reasons.
- (b) A couple visit a 5 star hotel and order for food. The hotel staff serves the food after an hour which is also not prepared properly.
 - (i) Is this deficiency in service? Explain.
 - (ii) Distinguish 'Deficiency' with 'Defect'.
- (c) A minor of 12 years obtains a loan of 300 pounds by falsely representing his age.
 - (i) Is the minor liable under contract or tort? Explain.
 - (ii) Is the minor liable under crimes? Give two points of distinction between crime and tort.

TURN OVER

4. Answer in detail (any four) :

- (a) What is meant by contributory Negligence? Explain the doctrine and state the exceptions of contributory negligence citing relevant case laws.
- (b) What is meant by 'Consumer'? Explain in detail the Aims and Objects of the Consumer Protection Act, 1986.
- (c) Explain the procedure of the district forum under the consumer protection Act, 1986.
- (d) Discuss 'damnum sine injuria' and 'injuria sine damno' citing relevant case laws.
- (e) How are damages calculated under Law of torts? Discuss the different kinds of damages awarded under torts.
- (f) Write a note on 'trespass to property'.

TURN OVER

३
(मराठी अनुवाद)

- सूचना : (१) सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.
(२) योग्य ठिकाणी संबंधीत न्याय निर्णय लिहा.
(३) उजवीकडे नमुद अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

१. प्रत्येकी दोन-तीन वाक्यात उत्तरे लिहा.

२०

- (अ) पहिल्यापासून / सुरुवातीपासून अतिक्रमण म्हणजे काय ?
(ब) 'मौखिक बदनामी' व्याख्या लिहा.
(क) व्याख्या लिहा - "दैवी कृत्य".
(ड) दंडात्मक नुकसान भरपाई कुठल्या आहेत ?
(इ) 'गैरकायदेशीर कारावास' म्हणजे काय ?
(फ) 'समुचित प्रयोगशाळा' म्हणजे काय ?
(ग) कुठल्या दोन कायदेशीर गृहितकांवर अप्रत्यक्ष जबाबदारीचे तत्त्व आधारित आहे ?
(ह) 'सिस्टर रुल / नियम' म्हणजे काय ?
(य) ग्राहक संरक्षण कायदा १९८६, अंतर्गत निर्बंधित व्यापार पध्दती व्याख्या लिहा.
(ज) ग्राहक संरक्षण कायदा, १९८६ अंतर्गत 'उत्पादनकर्ता' व्याख्या लिहा.

२. संक्षिप्त टिपा लिहा (कोणत्याही चार) :

२०

- (अ) हल्ला आणि प्रहार
(ब) लिखित बदनामी
(क) अप्राणिक व्यापार पध्दती
(ड) व्हालेंटी नॉन फिट इंजूरिया (इजा)
(इ) वॅगन माऊंड केस / न्यायनिर्णय / खटला
(फ) ग्राहक संरक्षण मंच

३. सोडवा (कोणतेही दोन) :

१२

- (अ) पाच वर्षांच्या एका मुलाने दगड फेकला आणि मर्सिडिज कारच्या खिडकीची काच तुटली.
(१) लहानमुल अपकृत्यांतर्गत जबाबदार आहे का ? कारण सांगा.
(२) लहानमुलाचे पालक जबाबदार आहेत का ? कारण सांगा.

TURN OVER

(ब) एक जोडप पंचतारांकीत हॉटेलमध्ये जात आणि जेवणाची ऑर्डर देत. हॉटेलच्या कर्मचाऱ्यांनी केवळ एक तासानंतर जेवण वाढले, आणि ते सुध्दा रुचकर नव्हते.

(१) सेवेत कमतरता आहे का? स्पष्ट करा.

(२) उणिव आणि कमतरता फरक स्पष्ट करा.

(क) १२ वर्षांच्या एका अज्ञान मुलाने सज्ञान असल्याचे भासवून ३०० पौडंचे कर्ज मिळवले.

(१) अज्ञान मुलगा कशाच्या अंतर्गत जबाबदार आहे करार का अपकृत्य? स्पष्ट करा.

(२) अज्ञान मुलगा गुन्ह्यांतर्गत जबाबदार आहे? दोन मुद्दे सांगा. गुन्हा आणि अपकृत्य मधील फरकाचे.

४. सविस्तर उत्तरे लिहा (कोणतेही चार) :

४८

(अ) हानीसहाय्यक निष्काळजीपणा म्हणजे काय? योग्य आणि संदर्भीत न्यायनिर्णय सांगून तत्त्व स्पष्ट करा आणि या तत्त्वाशी संबंधीत असलेले अपवाद सांगा.

(ब) 'ग्राहक' म्हणजे काय? ग्राहक संरक्षण कायदा, १९८६ चे हेतू आणि उद्देश्य सविस्तरपणे सांगा.

(क) ग्राहक संरक्षण कायदा, १९८६ अंतर्गत जिल्हा ग्राहक मंचाचे कार्यकाज सांगा.

(ड) 'हानीशिवाय इजा' आणि 'इजेशिवाय हानी' योग्य आणि संबंधीत न्यायनिर्णयासहीत चर्चा करा.

(इ) अपकृत्य / क्षती कायद्यांतर्गत नुकसान भरपाई कशी निश्चित केली जाते? अपकृत्य कायद्यांतर्गत दिली जाणारी विविध प्रकारची नुकसान भरपाई.

(फ) मालमत्ते संबंधीत अतिक्रमण, टिप लिहा.